

Του **Βίκτωρ Ισαάκ Ελιέζερ***

[TA NEA, 11.7.2020](#). Ο ναός ή το Μουσείο της «Αγίας Σοφίας» στη Κωνσταντινούπολη είναι ίσως ένα από τα μοναδικά θρησκευτικά μνημεία που ενώνουν αντί να διχάζουν τους πιστούς δύο μεγάλων, διαφορετικών μονοθεϊστικών θρησκειών. Ως ναός, συμβόλισε για πολλούς αιώνες την ενότητα της Ορθόδοξης Χριστιανοσύνης και τον πλούτο του Βυζαντινού πολιτισμού, μέχρι την άλωση της Πόλης από τους Οθωμανούς, όπου μετατράπηκε σε ισλαμικό τέμενος. Ο θεμελιωτής του σύγχρονου Τουρκικού κράτους Κεμάλ Ατατούρκ μετέτρεψε την «Αγία Σοφία», σε Μουσείο που σχετίζεται με τον Χριστιανισμό και το Ισλάμ. Ένα Μουσείο παγκόσμιας πολιτισμικής κληρονομιάς, το οποίο επισκέπτονται και θαυμάζουν εκατομμύρια επισκέπτες, ανεξαρτήτως χρώματος φυλής ή θρησκείας. Αντιλαμβάνομαι και συμμερίζομαι όμως πλήρως το δέος που κυριεύει τους Ορθόδοξους Χριστιανούς, μιας και αυτή η Εκκλησία αποτέλεσε την κοιτίδα της Ορθοδοξίας και σημάδεψε την πίστη στο δίκαιο απελευθερωτικό αγώνα των Ελλήνων από τον Οθωμανικό ζυγό που οδήγησε στην ανεξαρτησία και στην ίδρυση του σύγχρονου Ελληνικού κράτους.

Το 70 μ.Χ, οι Ρωμαίοι κατέστρεψαν τον ναό του Σολομώντα στην Ιερουσαλήμ, τον έναν και μοναδικό ιερό τόπο στον οποίο προσεύχονταν οι Εβραίοι. Τότε εξορίστηκαν για πρώτη φορά από τη γη τους, και όπου και αν βρέθηκαν, ακόμα και κάτω από αντίξοες συνθήκες, την ώρα της προσευχής έχουν στραμμένα τα βλέμματά τους προς την Ιερουσαλήμ. Το μόνο τμήμα που διασώθηκε ήταν το Δυτικό Τείχος του Ναού, αυτό που σήμερα αποκαλείται ως Τείχος των Δακρύων. Για πολλούς αιώνες, η πρόσβαση των Εβραίων ήταν απαγορευμένη, ενώ πάνω στον Ιερό Λόφο του Ναού, το 705 ο Χαλίφης Αμπντ αλ-Μαλίκ ιμπν Μαρουάν και ο γιος του, Ουαλίντ Α΄ έκτισαν το Τέμενος Αλ Ακσα.

Μόλις το 1967, στον πόλεμο των Έξι Ημερών, απελευθερώθηκε η Ιερουσαλήμ και μετά από σχεδόν 2000 χρόνια, οι Εβραίοι μπορούσαν ελεύθερα να έχουν πρόσβαση και να προσεύχονται στο Τείχος των Δακρύων. Την ίδια ελεύθερη πρόσβαση έχουν οι Μουσουλμάνοι στο τέμενος Αλ Ακσα και οι Χριστιανοί στο ναό του Παναγίου Τάφου. Ιεροί τόποι, που για την κυριαρχία τους έχουν προκληθεί αιματοχυσίες, ενώ ταυτόχρονα είναι τόποι ιστορικής και πνευματικής αξίας που σημάδεψαν ανεξίτηλα την ανθρωπότητα, και σέβονται οι επισκέπτες ανεξαρτήτως χρώματος φυλής ή θρησκείας. Διαφυλάσσονται δηλαδή, με θρησκευτική ευλάβεια, ο πολιτισμικός χαρακτήρας και η ιδιαιτερότητα κάθε ιερού τόπου στην Ιερουσαλήμ, ανεξαρτήτως

των πολιτικών αντιλήψεων της εκάστοτε κυβέρνησης του κράτους του Ισραήλ. Φαντάζεσθε την αντίδραση κάθε πολιτισμένου ανθρώπου εάν κάποια στιγμή, κάποιος παρανοϊκός σκεφτόταν την μετατροπή του Τεμένους Αλ Ακσα σε εβραϊκή συναγωγή επειδή πριν από 1300 χρόνια το τέμενος αυτό κτίσθηκε πάνω στον Ιερό Λόφο που ήταν κτισμένος ο Ναός του Σολομώντα;

Η προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς είναι το χρέος κάθε πολιτισμένου κράτους προς την Ανθρωπότητα. Ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, οφείλει λοιπόν να διαφυλάξει το διαθρησκευτικό και διαπολιτισμικό χαρακτήρα της «Αγίας Σοφιάς» για να μην ταυτιστεί από την ίδια την ιστορία με τον θρησκευτικό φανατισμό των οπαδών του Ισλαμικού κράτους που κατέστρεψαν κάθε μνημείο και μουσείο πολιτισμού στο δρόμο της βαρβαρότητας που διάβηκαν, αψηφώντας κάθε αξία ζωής και πολιτισμού. Η «Αγία Σοφία» δεν αφορά μόνο στους Χριστιανούς και στους Μουσουλμάνους, αφορά σε όλους μας διότι ο πολιτισμός είναι αγαθό που ανήκει στην ανθρωπότητα.

* Ο Βίκτωρ Ισαάκ Ελιέζερ είναι δημοσιογράφος και Γενικός Γραμματέας του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος.

Πηγή: [ΤΑ ΝΕΑ, 11.7.2020, "Η Αγία Σοφία με τα μάτια των άλλων"](#), επιμέλεια ρεπορτάζ: Δημ. Δουλγερίδης.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΧΕΤΙΚΑ:

- [TWEET ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΑJC ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΝΑ ΜΕΤΑΤΡΕΨΕΙ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΣΕ ΤΖΑΜΙ](#)